

Sverige i nedgång

I ett specialnummer av serien "Världspolitikens dagsfrågor" har docent Gunnar Sjöstedt skrivit om "Sverige – litet och svagt?" Han visar hur Sverige sedan 60-talet fått minskade förutsättningar att utöva internationellt inflytande. Sverige har sämre resurser nu än då. Det gäller både ekonomiskt-politiskt och militärpolitiskt.

Den ekonomiska tillväxten i Sverige jämfört tex med i OECD-länderna har under de senaste tio åren utvecklats i dålig riktning. Den svenska exporten jämfört med världshandeln har sjunkit. Vi lider av den växande utlandsskulden. Detta och mycket annat gör att Sverige inte är någon ekonomisk stormakt. Det kan tilläggas, att i omvärldens ögon lär löntagarfonderna inte ändra på den uppfattningen.

Sveriges svaghet har blivit uppenbar också på det säkerhetspolitiska området. Det fanns en tid då Sverige hade ett märkvärdigt starkt inflytande både i Genève och i New York. I tex frågor om rustningskontroll hade Alva Myrdal en stark position. Nu är hon, vilket Sjöstedt artigt undviker att nämna, följd av Maj Britt Theorin. I New York har vi en ambassadör, som nyligen meddelat att han saknar förtroende för det departement och den departementschef han lyder under. Den senare är visserligen totalt misslyckad som utrikesminister, men att detta offentligt bekräftas av den svenska ambassadören i FN kan inte höja Sveriges anseende.

Sådana händelser går inte spårlöst förbi. Men de kan rättas till inom få år, efter valet 1985. Viktigare är försvaret. Regeringen, med livligt stöd av kommunisterna, vill inte och vågar inte tala om

vad försvaret i det nya utrikespolitiska läget behöver. Sverige gick in i efterkrigstiden med ett gott och tillräckligt försvar. Ett sådant har vi inte längre. ÖB har sagt ifrån att vi inte kan försvara stora delar av landet. Skåne och Väst-Sverige riskerar att förlora sitt luftförsvar. Hur det står till med försvaret av svensk kust vet alla, ryssarna bäst. I sanningens namn bör sägas, att därvidlag är inte den nuvarande regeringen ensam ansvarig.

Sjöstedt pekar på några alternativ för svensk försvarspolitik. Regeringen kan acceptera vårt trängda läge; men då måste den vara utomordentligt försiktig och hålla låg profil inom utrikespolitiken. Eller får regeringen betala vad det kostar att återställa försvarets avskräckande förmåga; men det blir mycket dyrt och fordrar uppoffringar på andra områden. Eller börjar vi samarbeta med NATO; det skulle innebära att ge upp den alliansfria politiken. Eller – och Sjöstedt vågar här tala klartext – kommer vi överens med Sovjetunionen, så att dess säkerhetsintressen vad beträffar svenskt territorium till lands och sjöss tillfredsställs.

Den sista möjligheten kan tyckas vara så verklighetsfrämmande att ingen ens tänkt på den. Men i de sista av dessa dagar har den aktualiserats. Statsminister Palme må ha blivit missförstådd i den sk Ferm-affären. Men ett faktum är, att i utländska kretsar gått rykten att det var i denna riktning han agerade. Detta är djupt beklagligt. Olof Palme kan väl inte ställas till ansvar för sådan rykten. Men det är hans personlighet och hans uppträdande som gör att de på sina håll blir trodda.